

Sayı : 11380
Tarih : 08.04.2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların Tarım ve Orman Bakanı İbrahim YUMAKLI tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN
İzmir Milletvekili

Kütahya'nın Emet, Şaphane, Pazarlar ve Gediz ilçelerinde toplam beş adet jeotermal kaynak arama sahası için üç yıllık ruhsat verilmek üzere ihale yapılacağı, Resmî Gazete aracılığıyla kamuoyuna duyurulmuştur.

Söz konusu bölgeler, başta tarım ve hayvancılıkla geçimini sağlayan kırsal nüfus açısından büyük öneme sahip üretim alanlarıdır. Bölgedeki tarımsal faaliyetlerin büyük ölçüde verimli topraklara, yeterli su kaynaklarına, ekolojik ve iklimsel dengeye bağlı olduğu göz önünde bulundurulduğunda, jeotermal kaynak arama ve işletme süreçlerinin bu unsurlar üzerindeki olası etkileri dikkatle ele alınmalıdır.

Özellikle sondaj ve su çıkartma işlemleri sırasında, toprak verimliliğinin azalması, yeraltı ve yer üstü su kaynaklarının kirlenmesi veya azalması, jeotermal kaynaklardan çıkartılan suların tarım arazilerine vereceği zararları, bölgede yetiştirilen tarımsal ürünlerin iklim dengesi üzerindeki etkileri ve hayvancılıkla uğraşan üreticilerin meralar ve su kaynakları bakımından karşılaşılabileceği riskler gibi kritik konular değerlendirilmelidir.

Jeotermal aramalarından dolayı atık suların içeriğinde yer alan kimyasallar tarım alanlarına ve su kaynaklarına zarar verme riski, bilimsel çalışmalarla ortaya konmuştur. Bu tür faaliyetlerin sıkı bir denetime tabi tutulması gerektiği açıktır.

Bu bilgiler doğrultusunda;

1. Jeotermal arama sahalarının tarım arazileri ve ormanlık alanlarla kesişim durumu nedir? Bu sahaların herhangi bir kısmı Bakanlığınızın "tarımsal sit", "mutlak tarım arazisi"

veya "mera" olarak sınıflandırdığı alanlar içinde yer almakta mıdır? Yer almakta ise ne kadarlık bir bölüm yer almaktadır? Bu alanın tazmini nasıl yapılmaktadır?

2. Bu arama sahalarının köylüye ait arazilerle kesişim durumu nedir? Eğer var ise bu alanların tazmini nasıl yapılmaktadır?
3. Sondaj çalışmalarının yeraltı suları ve diğer sulama kaynakları üzerindeki etkilerine dair herhangi bir bilimsel çalışma, inceleme ya da risk analizi yapılmış mıdır? Yapılmış ise bu sonuç nerededir?
4. Geçmiş yıllarda aynı bölgede gerçekleştirilen jeotermal faaliyetler sonucu tarımsal üretimde verim düşüşü, toprak tuzlanması veya su kaynaklarında azalma gibi etkiler gözlemlenmiş midir? Eğer gözlemlenmiş ise neden Bakanlığınız böyle bir çalışma alanına müsaade etmiştir?
5. Ruhsat süresi boyunca zarar gören tarım alanları veya üreticilerin zararlarının tazmini için herhangi bir planlama ya da mekanizma mevcut mudur?
6. Bahsi geçen jeotermal arama sahalarının tarım ve hayvancılık açısından yaratacağı etkiler konusunda Bakanlığınız tarafından bir inceleme yapılmış mıdır?
7. Bu bölgelerde tarımsal üretimin korunmasını sağlamak için hangi önlemler alınacaktır?
8. Jeotermal faaliyetlerin, bölgedeki su kaynakları ve meralar üzerindeki etkilerini en aza indirmek için hangi tedbirler alınacaktır?
9. Bakanlığınız, bu tür projelerin tarım ve hayvancılık üzerindeki etkilerini izlemek için nasıl bir denetim mekanizması uygulamaktadır?